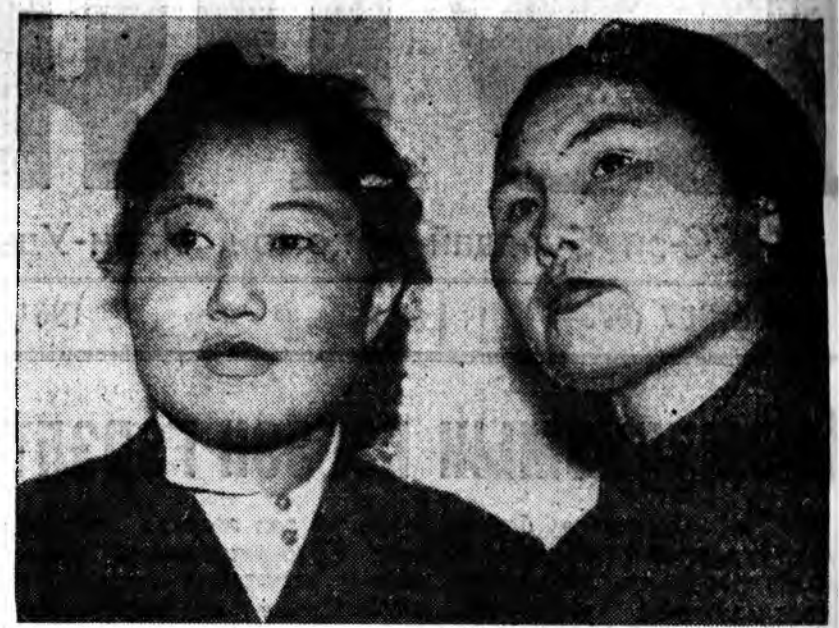

СОЁЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРЭЭ УЛАМ ҮЙЖАРУУЛАЯ

колхоз, совхозуудад, эмхи зургаануудта хоёр мянга үлүүтэй лекци уншаа.

Мухаршбэрай Суулгын совхозой хаалишад Роза Марганцева, Рыгид Базаржапова гэгдэд байгша ондо үнэн буринь 2400 литр һу хааха уялга абан аад, мүнөө тус тустаа 3000 литр һу хаажа, хэлэн үгдөө нэрэтэй түрэтэйгөөр хүрбэ. Эдэ хоёр хаалишад шэн зоригтойгоор худэлһэнэйгөө тулөө ном-мунис ажалай ударнигуудай хүндэт нэрэ зээгдэ хүртэнгүй. Түүрү хаалишад шэн мэлдэ туйлаһан амжалтаа улам арба-хахаар шимдэ. Зураг дээр: Р. Марганцева, Р. Базаржапова. А. КУШНАРЕВОЙ фото.

Соёл суртал ай асуудалаар болоһон бүхэсэюна зүблөөн Москвад хэдэн үдэр үргэлжлөөд дүүрбэ.

Соёл суртал нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлдэг партийна, советскэ, нийтин эмхинүүдэй хүтэлбэрлхэ хүдэлмэрилгэшэдтэй хамта жирийн пропаган-дистнар болон агитаторнуудай хабаадалгатайгаар үнгэр-гэдэһэн энэ зүблөөн соёл сур-талай хүдэлмэрине партинь Центральна Комитетдэй үндэр-өөр сэгнэжэ, тон ехэ удаа ша-нартайда тооложо байдагынь гаршэһэн харуула. Коммуни-сүүэл суртал номон дэлгэрүүл-хэ талаар партинь шэнэ Про-грамма соо табигданан зорил-гонууды бэлүүлгэдэ тус зүб-лөөнэй ехэ үүргэ дүүргэхэ бай-нанинь дамжаггүй.

Партийн ябуулдаг соёл сур-талай хүдэлмэриде КПСС-эй XXII съезд шэнэ шата нээжэ үгөө. Мүнөө үеийн гайхамшаг-та политическэ, теоретическэ документээр—КПСС-эй шэнэ Программаар парти, совет ардые ээбсэгжүүлэ.

Шэнэ общество байгуулхын тулала хоорондоо таһариагүй холбоотой гурбан зорилго— коммунизмын материално-техническэ үндэһэн хуури бай-гуулха, нийтин коммунист хар-илсаанууды бии болгохо, ажалнады коммунист ёһоор хүмүүжүүлэхэ зорилгонууды нэгэн доро шиндэхэ шуухала болон гэжэ партинь шэнэ Програма дотор заагдана.

Эдэ гурбан зорилго амжал-татайгаар шиндэлгэдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхэ со-ёл сурталай хүдэлмэриний зорилгоудаданхай. Обществын гэгшүүдэй ушар ёһо мэдэлгын дээшлэхэ тудам тэдэнэй ухаа-лан зохиохы элэхэ үүсхэл бү-ри ехээр бадаржа, коммуни-змын материално-техническэ үндэһэн хуури байгуулда бү-ри габшагайгаар хабаадалса-даг болохо, тингээд коммуни-зм байгуулха зорилго бүри ам-жалтатайгаар бэлүүлгэдэхэ юм гээд КПСС-эй Програма дурдана.

УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ V СЕССИ

1961 оной декабрин 27-до Советүүдэй хоёрдох байшан-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Эдэ гурбан зорилго амжал-татайгаар шиндэлгэдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхэ со-ёл сурталай хүдэлмэриний зорилгоудаданхай. Обществын гэгшүүдэй ушар ёһо мэдэлгын дээшлэхэ тудам тэдэнэй ухаа-лан зохиохы элэхэ үүсхэл бү-ри ехээр бадаржа, коммуни-змын материално-техническэ үндэһэн хуури байгуулда бү-ри габшагайгаар хабаадалса-даг болохо, тингээд коммуни-зм байгуулха зорилго бүри ам-жалтатайгаар бэлүүлгэдэхэ юм гээд КПСС-эй Програма дурдана.

Эдэ гурбан зорилго амжал-татайгаар шиндэлгэдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхэ со-ёл сурталай хүдэлмэриний зорилгоудаданхай. Обществын гэгшүүдэй ушар ёһо мэдэлгын дээшлэхэ тудам тэдэнэй ухаа-лан зохиохы элэхэ үүсхэл бү-ри ехээр бадаржа, коммуни-змын материално-техническэ үндэһэн хуури байгуулда бү-ри габшагайгаар хабаадалса-даг болохо, тингээд коммуни-зм байгуулха зорилго бүри ам-жалтатайгаар бэлүүлгэдэхэ юм гээд КПСС-эй Програма дурдана.

Эдэ гурбан зорилго амжал-татайгаар шиндэлгэдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхэ со-ёл сурталай хүдэлмэриний зорилгоудаданхай. Обществын гэгшүүдэй ушар ёһо мэдэлгын дээшлэхэ тудам тэдэнэй ухаа-лан зохиохы элэхэ үүсхэл бү-ри ехээр бадаржа, коммуни-змын материално-техническэ үндэһэн хуури байгуулда бү-ри габшагайгаар хабаадалса-даг болохо, тингээд коммуни-зм байгуулха зорилго бүри ам-жалтатайгаар бэлүүлгэдэхэ юм гээд КПСС-эй Програма дурдана.

Эдэ гурбан зорилго амжал-татайгаар шиндэлгэдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхэ со-ёл сурталай хүдэлмэриний зорилгоудаданхай. Обществын гэгшүүдэй ушар ёһо мэдэлгын дээшлэхэ тудам тэдэнэй ухаа-лан зохиохы элэхэ үүсхэл бү-ри ехээр бадаржа, коммуни-змын материално-техническэ үндэһэн хуури байгуулда бү-ри габшагайгаар хабаадалса-даг болохо, тингээд коммуни-зм байгуулха зорилго бүри ам-жалтатайгаар бэлүүлгэдэхэ юм гээд КПСС-эй Програма дурдана.

Эдэ гурбан зорилго амжал-татайгаар шиндэлгэдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхэ со-ёл сурталай хүдэлмэриний зорилгоудаданхай. Обществын гэгшүүдэй ушар ёһо мэдэлгын дээшлэхэ тудам тэдэнэй ухаа-лан зохиохы элэхэ үүсхэл бү-ри ехээр бадаржа, коммуни-змын материално-техническэ үндэһэн хуури байгуулда бү-ри габшагайгаар хабаадалса-даг болохо, тингээд коммуни-зм байгуулха зорилго бүри ам-жалтатайгаар бэлүүлгэдэхэ юм гээд КПСС-эй Програма дурдана.

САГААН ЭДЭН БЭЛЭГТЭЙ

Улан-Удын городской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Улан-Удын промышлен-наа предпритинууд 11 харин-гай Ехэ зал соо Улан-Удын го-родской Советэй 5-дахы сес-син болохо үнгэрбэ. Тус сес-синд хабаадагшад городской түсэ-бэрлэги комиссин түрүүлэгшэ, депутат С. А. Ерчевагай «1962 ондо Улан-Удэ хотын арадай ажахы хүгжөөхэ түсэб тухай», горгүйсэдкомой финан-сын таһагы даагша, депу-тат Л. Н. Бестужевгай «Горо-дой 1962 оной бюджет баталха тухай, 1960 оной городской бу-джетэй дүүргэлтэ тухай» элид-хэлнүүды шагнажа, зүбшэн хэлсэ.

Наяр бин болохо транспорт

МОСКВА. (ТАСС). Хүнүү-дые зөөжэ ехэ хурданаар гүйдэ шэнэ түхэлэй транспорт— монорельсэтай харгынууд Советскэ Союзда наяр бин боло-хонь. Мүнөө тэдэнэр дэлхэйн техникэдэ үргэнээр хэрэглэдэ-дэ болохо байна.

Нимэ харгынуудай барилга метрополитендэй барилгын гар-галшаа 8—10 дахин хилда сангай байха гэжэ тоо баримта-нууд харуула. Газаран электр-нын харгы табиһын тула домо-логдодог мүнүнхөө хүрэггүй бага мүнэн энэ гаргалшаада-ха юм. Вагон болон бүхэ поезд хушуурһан түхэлтэй, газарнаа үндэр дээгүүр ябадаг ушарна. Хүнүүдые зөөхэ хүсэнэй гар-галша болон аэродинамическа гээлтэ бага болгодоно. Тингээ хүнүүдые зөөлгын үнэ сэтэ трамвайгаар ябаханаа үлүү бо-лохогүй юм.

Баярлангүй байхын аргагүй

Хаанта засагай хархис аашые нодөөрөө хараһан, бээрээ үзэһэн хүн тээшлэ. Тэрэнэй гэршэ болохо нэгэ ушар тухайда хоёрхөө хүсэлтэйб. 1905 оной июнь нара-да хүдөөгэй экин шатын хургуули дүүргэдэ, Эрхүүгэй семинарын директортэ мэдүүлгэ барихадам, хэрээһэ зүү, христоотой шаанда орго, тингээд нааш—манай хургуулида абахабди гээд, мэдүүлгемини бусаагаа һэн. Тээд тэрэнһээ урда тээн ямаршэ шажан шүтэгшэды семинарта абадаг байһан юм. Мүнөө багсаахада, 1905 оной хубисхалта шуурганай ойртоходон, хаанта заса-гай ханаажатай зарсанар хүнжэ халаха сагайнаа ойртоһы мэдээд, хархис аашаяа хэтэрүүлһэн байгаа хааш.

Хургалтынгаа заабари туһаламжаар ехэ ябуулга хэ-жэ, хандаха газартан хуу хандажа, нилээхэн муни-ханай хүлээрсеминарта ороһон хүм. Тэрэнээ дүүргэдэ, ажал эрихэдэмни, баһал хэрээһэ зүүгэгэй болшини—хургуулида томилхогүйбди гэжэрхөө бэлэй. Багшагүй хургуулинуудай байһаар байтар—намайе зориюта ха-шаһан, туялаһан юм. Саарһанай тээхэл хадань, Эрхүү-һээ эхилээд Петербург хүрэтэр бэшэ-бэшһээр, 1911 оной октябр һарын һүүлдэ Забайкальскэ областини хургуулинуудай директорһээ Санагын хургуулида томи-лодожо ошоходон, хоёрхон хурагша эрээ һэн. Хүүгэ-дээ хургуулида үгы гэжэ идыхада, 8 наһатай нэгэл хубүүхэн эрһэн аад, тэрэнһини һара тухай һайн ху-ража байһаара эрхээсэ болшохо. Хубүүнэй ахань да-сангай шэрээтэ лама байһаад, дүүемин ород хургуули-да үгэшэ гэжэ эсэгээ ганирһан, галаурһан, бэлгит-тэй хурагыемини дасангай хуваг болгоһон байгаа.

Тэрэ үеын байдалы мүнөөнэйхитэй сасуулхада ха-ранхы һуни нарата тунгалг үдэр хоёртог алли ил-гаатай.

Мүнөөнэй совет үхнбүүд, залуушуул али тухай ехэ-зол жаргал эдлэн үдэнэ, болбосорно гэшэб! Энэни тухай бүгдэндэ мэдээжэ хэрэгые дабаадые яахаб даа. Олонитын хүжэлтын үндэһэн хуури табигша Маркс, Энгельс, Ленинэй сэсэн мэргэн хургаалай бодо-то дээрээ бэлүүлгэдэхые бүхэ дэлхэй хаража байнал.

Манай Совет оройной арад түмэн ута наһа, удаан жаргал эдлэн, коммунизм тээшэ эрхэлхээр дабиһана. Наһанайгаа эсэстэ хүрэтэр пенсээр хангагдаа, ама-жа байхадаа, хүхюу омог сэдхэл түрэн, шалдаха эр-гээрээ дуршэлтэ ажалла үргэлжэлүүдэ, өөрынгөө ху-биты арад нийтин хэрэттэ оруулһаб гэжэ хүсэнэм.

Мүнөөнэй совет үхнбүүд, залуушуул али тухай ехэ-зол жаргал эдлэн үдэнэ, болбосорно гэшэб! Энэни тухай бүгдэндэ мэдээжэ хэрэгые дабаадые яахаб даа. Олонитын хүжэлтын үндэһэн хуури табигша Маркс, Энгельс, Ленинэй сэсэн мэргэн хургаалай бодо-то дээрээ бэлүүлгэдэхые бүхэ дэлхэй хаража байнал.

„Байгал“

элегин, А. Жамбалоной «Һэш-хэл, минин һэшхэл», «Хүн ажаһуухаяа түрөө», «Залуу хүнхүтөө», «Тэнюн байдалай шэмэгүүд», Ц. Галсановой «Найрамдал тухай найман шүлэг» гэгшэн шүлэгүүдтэй танилсанабди. Уран зохиолшо Никифор Рыбкогой «Эрид эрбэлтэ» гэжэ повестини үр-гэлжлэл хэблэгдээтэй.

«Һанаад, дурсаад үзэхэ-дэ...» гэгшэн бүлэгтэ Советскэ Союзай маршал, Советскэ Союзай хоёр дахин герой В. И. Чуйковой «Волгоһоо Шпрее хүрэтэр» гэгшэн сэрэгтэй тэмдэглэлүүдтэй гурьдалхи номой «Һүүлшын долбогтэ» гэжэ бүлэг хэблэгдэһэн бай-на.

«Долоон жэлэй дорюун ал-хам» гэгшэн бүлэг-тэ хүдөө ажахын эр-дэмэй кандидат К. Шэнэ арга хэрэглэ-дэг болоо һаа, амжалта туй-лагдаха», Вл. Лубсановой «Хүнэй соло» гэгшэн статья-нууд хэблэгдэ.

Журналдай хуудалые саа-шань иража харахадамнай, «Дуулаа, нүхэд...» гэгшэн бү-лэг бин. Тус бүлэгтэ Ч. Нам-жиловай «Талын зүдэл», «Урлалгүй айлхан», «Нүхэр-шини хаананим даа?» гэжэ шү-лэгүүд толилогдо.

Тэрэшлэн «Уран зохиол-шодто үгэ үгэе», «Үнэр баян үндэһэн хэлэн», «Эрдэм ба ажабайдал», «Янза бүрини номон» гэгшэн бүлэгүүдтэ то-лилогдоһон статья, зураглал-нуудые уншажа һонирхоно-

«Арадай театрнуудай анха-ралда» гэгшэн бүлэгтэ Игнатий Дворецкин «Ехэ долгин» гэ-жэ зүжэ толилогдоо. Мүн эн-дэ Н. Рыленковэй «Байгалай

БИДЭ БЭЛЭМДИ

★
Сэлэнгын "Эрдэм" колхозой Ихорой 3-дахь колхозно бригадын ахлагча хонишон С. Н. ХАНДУЕВАЙ хөөрөөлөө

★
Юм. Урда жэлүүдтэ нимэ олон хурьгалды богонихон болзорто абажа үзөөгүй гэж шэбди. Мүнөө оройдоол 3 нарын турша соо нимэ олон хурьгалды абаха, түлжүүлэх гэшэмнай нилээд бэрхэтэй, хүндэше зорилго гэжэ бидэндэ хайса мэдэнэбди.

Энэ харюусалгата үеэ эмхитэйгээр үнэргэхын түлөө манай хонишонд ехэ анхарал оролдогто гаргажа, хурьга абалгы, тэрэниэ түлжүүлэгы бидэнэр хүсэн түгэс бэлдэхтэйгээр угтанабди. Үнэргэн зундаа бидэнэр өөлэ-дүнгөө хүсөөр хонин хүрэгингөө хото хорөө, хашаа хүрээнь шэнэ газарта урилжа, нельбэн заһабди. Мүнөө хони хурьгадмайнай бай-

ра дулаахан, сэбэрхэн, харуулхан болонхой.

Үнэргэн зундаа манай отарынхид бригадынгаа механикаторнуудай туһаламжаар өөрынгөө отарын хони хурьгалта хүхэ ногоон дээрэ гаратар гүйсэд хүрэхэ тэжээ бэлдэнхэй. Мүнөө отарын дэргэдхи хашаандаа зунд эртэ сабагдалан вита-элбэгтэй үбнэ, ногоон номо, тэжээлэй даба болон сад тэжээл зөөгдөнхэй. Бэше бидэнэр хурьгалдэн хониодо үдэрэй хашаанһаа гаргажа ага дүтэ шадархи шгөөр адууллабди, тэмүн лэ үглөө үдэшэ болон бусад тэжээл бди. Бвди хурьгалхан хониодо (январьда галха хониодо) бултгын хуу газараа байлгажа эд түлжүүлбди.

Манай отарынхид урда жэлүүдэйнгээ дүршөөр мүнөөшэ үбэлдөө хурьгалды түлжүүлгэдэ кошарно-базова аргы хэрэглэхэ юм. Мүн лэ хурьгалды түлжүүлгэдэ хэрэгтэй болодог юумнууд бүхыдэ бэлдэгдэнхэй.

Мүнөө мал ажал дээрэ, илангаяа хонин ажал дээрэ эхшэгхэн шахардуу үе эрээд байһанинь мэдээжэ. Тимэ дээрээхэ хонишондай малайнгаа үбэлжэлгө, хурьга абалгы эмхитэйгээр үнэргэхын түлөө, илангаяа абахан хурьгадаа гарза хоролтогүйгөөр бултгын тобир доруунуудар түлжүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадлаа, дүй дүршөөр хандууллабди, өөлэндөө уялгы заабол дүүргэхэбди.

С. Шаранов бэшэжэ абаба.

Шэнэ түл абахаар бэлэн гүт?

Түрэл Коммунистическэ партиингаа түүхэтэ XXII съездээр баталагдажа абтан шэнэ Программатый — коммунизм байгуулаха Программатый танилсахадаа, манай отарын хонишонд зориг дээрэ зориг нэмэжэ, шэнэ хүсэтэй болоод, мүнөө бүри эршэмтэйгээр ажаллажа, үбэлжэлгээ, түл абалгатаа эмхитэйгээр үнэргэхын тула бүхы дүй дүршөөр, хүсэ шадлаа бултгын эсүүлнэ.

Отарынмай хонишонд артелиингээ малшадтай хамта өөлэдынгөө бэлүүлэхэ зорилгыгэ тодорхойлжэ, гарахаа байгаа 1962 ондо—долоон жэлэй дүрбэдэхэ жэлдэ—100 эхэ хонин бурин 100-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлэхэ, хонин бурин 3 килограммһаа бага бэшэ нарин, нарибтар нооно хайшалжа абаха уялга абанхайбди.

Шэнэ жэлэй январь—март харануудта манай отара дээрэ 545 хонид хурьгалха

МАЛШАДАЙ АЖАБЫДАЛ хаалишан бүхэндэ 30—45 үнээн

Партиингаа агууехэ Программээр зоригжоһон «Кабанский» совхозой 1-дэхэ отделение малшад шэнэ жэлээ ажалай хайн дунгууды туйлан угтаба. Тус отделение турүү хаалишад Ксения Суворова, Паросковья Пушкарёва, Анна Суранова гэшэд 11 нара 20 хоногой турша дотор 29458 килограмм гэхэ гү, али үнээн бүрийнөө 2050 литр хүнаага.

Гэхэтэй хамта залуу тугалшан А. Хороших үетэн нүхэлдөө гээгдээгүй. Дүй дүршэлтэй тугалшадый жэшээгээр харууһалһанайн ашаар тугалуудын тобир тарганаар үбэлжэлгэдэ оронхой. Гахайшад Георгий, Евдокья Коршунтов гүрэндөө 150 центнер мяха худалдаха түсэтэй аад, 205 центнер худалдаа. Шахадга гахайнууды бөөнгөө шэгнүүрө сүүдхын 800 грамм нэмээгээ, эхэ гахай бүрийнөө 13 поршоонхо абаа.

Тахайшад А. Суворова, Д. Суранова, М. Мухина гэшэд 700 центнер хайн шанартай мяха гүрэндөө тушаагаа. Тус отделение үнээды оһонһон аргаар нааха түхөөрлөг тодогодо, хаалишад ажал хүдэлмэри нилээд хүнгэдхэгнэ. Мүнөө хаалишан бүхэн 30—45 үнээды дааж абанхай.

Б. Сотнич.

СОЁЛОЙ ЖЭЛЭЙ ДҮҮРЭХЫН УРДА ТЭЭ

Республикымнай олохон колхозууд хургуулинууды шэнэ байраар хангаха гэнэн ехэ үүсхэл гаргана. Жэшэнь, үнэргэн жэлдэ Мухаршэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхоз хургуулин 3 шэнэ, бүхыдөө 360 хүүгэлэй хууриг байранууды ашаглалта оруулаа. Мүнөө 240 хүнэй хууригтай 2 гэр барижа байнхай. Колхозой түрүүлэгчирилга хайнаар эмхидхэнэй түлөө «Арадай гэгээрэлэй отличник» гэнэн тэмдэгээр шагнагдаба.

Бичурын аймагай Калини-

Жэлэй дүүрэхын урда тээ

най нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгчэнэ нүхэр Ч. Митылов) 320 хүүгэлэй хуралсаха шэнэ байхан хургуулидаа бэлэглээ.

Тэрэшэлэн барилгын нимэ хүдэлмэри Түнхэнэй, Баргажанай, Запрайн, Зэдэн аймагуудта яһала хайнаар ябуулагдаа.

1961 ондо Яруунын болон Мухаршэбэрэй аймагуудта хүжэмэй хургуулинууд, Улан-Удэ городто хореографическа училищи шэнээр эмхидхэгдээ, баһа Шишководо «Восток» гэжэ кинотеатр баригдаа.

Ород, бурят арадуудай хани барисаанай түүхэнээ

1962 оной хамтын договорнууды саг болзор соонь баталха

ВЦСПС-эй президиум 1962 оной хамтын договорнууды баталхынь профсоюзна органдууды уялгалад, тусхай болзорнууды тогтоон байна. Промышленна болон транспортн, барилгын, хэлхээ холбооной, худалдаа наймаанай, нийтын эдэ хоолой предпринятиудта—мартын 1 болотор, хүдөө ажыхын предпринятиудта—апрелин 1 болотор договорнууд баталагдажа дүүргэгдэхэ ёһотой.

Профсоюзна органдууд болон ажыхын хүтэлбэрилгэгч хамтын договорнууды баталдаха, энэнай ажыхын-политическэ тон ехэ удха шанартай хүдэлмэри гэжэ тоолоод, КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шийдхэбэринууды амжалттайгаар бэлүүлэхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд болон алба хаагшадны эсүүлгэдэ ёһотой.

Социалис мурьсөө улам хүгжөөхэ, долоон жэлэй дүрбэдэхэ жэлэй түсэб болзорноон урид дүүргэхын тула хүдэлмэришэдэй бүтээсэтэйгээр ажаллаха эрхэ байдал, хүдэлмэришэд, алба хаагшад ажаһуудалы найжаруулаха асуудал хамтын договорнууд соо хараалагдаһан байха ёһотой.

БурАССР-эй Министруудай Совет, арадай ажыхын совет болон облпрофсовет хамтын договорнууды баталха хэрэг урагшатайгаар үнэргэхын тула бэлдэхэлэй хүдэлмэри үргэнээр ябуулахынь профсоюзна комитетүүд болон предприняти, министерство, зургаануудай хүтэлбэрилгэгшэды уялгалһан тогтоол абанһан байна.

Хамтын договорнууды табихада ямар асуудалнууды анхаралдаа абаха шуһалаба? Тоолон хэлбэл, нимэ: хамагай түрүүн гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхэ, ажалай бүтээсы улам дээшлүүлэхэ, арьбалалта алмалта хэхэ, продукциян шанары найжаруулаха хэмжээн хараалагдаха болно. Ажалай хушарһан нормы шэнэлэхэ, гуримшуудлаха, шэнэ техникэ нэбтэрүүлэхэ түсэбөө урилшалан дүүргэхэ, бар хүсэней ажалы онһонооруудла, автомат ээбсэг хэрэглэхэ гэшэ баһал тодорхойлогдохо ээргэтэй. Хүдэлмэришэдэй, инженер, техникүүдэй, алба хаагшад мэрэгжэлт шадабарие дээшлүүлэхэ, 9—11 классуудай хуралшалды ажалда дадалтайгаар хүмүүжүүлэхэ асуудалнууд заабол оруулагдаха ёһотой.

Эрэхэ жэлэй хамтын договорнууды баталхынгаа урда тээ 1961 оной договорнууды хоёр талаһаа шалгаха хэрэгтэй. Тинхэдээ энэ хүдэлмэри эдэ месткомүүд болон фабрично-заводской комитетүүдэй комиссионууд, профсоюзай элбэгитэд хабаадалсаха байна. Гэдэ комиссионууд хамтын договор соо хараалагдаһан уялганууд хэр дүүргэгдээб гэжэ шалгаха, дутуу дундануудынь элирүүлэхэ, 1962 оной договорто оруулхын тула ажалшадый шэнэ дуралдалнууды суглуулаха болно. Шалгалтын дүнгууды цехын, халаанай суглаанууд дээрэ, мун завод болон фабрикануудай конференцинууд дээрэ зүбшэн хэл-

В. ШЕВЧЕНКО, Бурядай облпрофсоветэй түрүүлэгч

сэхэ шуһала. Эдэ суглаанууд дээрэ 1962 оной хамтын договорнууд харагдажа үзэгдөөд, баталагдаха байна.

1961 оной хамтын договорнууды урагшатайгаар бэлдүүлхэн дээрээ олохон предпринятиуд жэлэйнгээ түсэб амжалттайгаар дүүргээ, хүдэлмэришэдэй ажаллаха эрхэ байдал найжараа, ажалайн бүтээсэ дээшлээ. Жэшэнь, республикымнай промышленностэ 11 нарынгаа түсэб 100,9 процент дүүргэнэ байна. Тингэжэ 2,6 миллион түхэригэй продукция түсэбөө гадуур гаргадаа. Мүнөө жэлдэ Саяанай (Түнхэн), «Комсомольский» (Ярууна) совхозуудышэ найнаар ажаллаха гэжэ тэмдэглэвэр. Нүүлэй 2 жэлэй туршада «Комсомольский» совхозойхид 4400 гектар шэнэ газар хахалһан, таряанай талмайе 2595 гектараар үргэдхэнэ, бүри нооно мяха, нү, нооно худалдаха түсэбөө дүүргэнэ байна.

Хамтын договорнууд соо хараалагдаһан хэмжээнүүды найнаар бэлдүүлхэнэй, социалис мурьсөө үргэнээр эмхидхэнэй ашаар нимэ амжалта туйлагдаа гэжэ хэлэлтэй.

Гэбшэ хамтын договорнууды дүүргэхэ хэрэгтэ хаа хаангүй ёһотой анхарал хандуулагданагүй, тингэжэ предпринятиудай хүдэлмэридэ муу-гаар нүүлөөһөн байна. Жэшэнь, республикын 74 предприняти 11 нарынгаа түсэб дүүргэнгүй байшоо. Тэдэнэй тоодо барилгын 1-дехи, 154-дехи трестүүд, Селендумын станок бүтээлгэ завод, Байгалай, Хорин, Шулуутайн, Бичурын леспрохозууд болон бусад оролоно.

«Октябрьский», Сэлэнгын, Кяхтын совхозууд гүрэндэ хүдөө ажыхын продукт худалдаха түсэбөө дүүргэнгүй, малнуудынь олоор гарзалуулагдаа, ажыхын тоосон угаа удаанаар нэбтэрүүлэгдэнэ.

Олохон предпринтинуудга ажалай гурим сахигданагүй: амаралтын үдэр гү, али ажал үдэрэй нүүлээр хүдэлмэришэды хүдэлгэхэ ябадал олоор үзэгдэнэ. Тинхэдэше предпринтинуудай хүтэлбэрилгэгч олонхи ушарта профсоюзай комитетүүдэй зүбшөөлгүйгөөр тимэ ябадал гаргадаг зантай. Жэшэнь, 10 нарын туршад паровозованно заводто ажалай үдэрөө гадуур аяар 40708 часай, мяха-консервын комбинатда 731 часай хүдэлмэри хэгдэһэй байха юм. Өөрынгөө приказаар Улан-Удын элеваторай директор нүхэр Усольцев амаралтын урдахы ажалай үдэрыг нунаһан байна. Октябрь нарын амаралтын бүхы үдэрүүд ажалта дүрнүүд болгодоһон юм, тээд үлүү хүдэлмэришэны түлөө хүдэлмэришэдтэ амаралта мүнөөшэ хүрэтэр үгтөөгүй байһаар.

Эндэ хэн эмэтэйб? Хамагай түрүүн профсоюзна комитет эмэтэй бшуу. Хамтын договор соо хараалагдаһан турмуудай хэр ээргэ бэлүүлг-

дэжэ байһы профсоюзай комитет муугаар шалгадаг байгаа ха юм. 1962 оной хамтын договор баталхаа бэлдэжэ байхадаа профсоюзай комитетүүд эдэ дуагдалнууды хараада абаха ёһотой.

1962 оной хамтын договорнууды баталхада коммунист ажалай түлөө дэлгэрэн мурьсөө бүри үргэнээр хүгжөөхэ, саг үргэлжэ хүдэлдэг үйлдэбэрин суглаануудай, уралан нарижуулагшадый болон научно-техническэ обществоын, нийтын конструкторска бюрогой хүдэлмэриэ эрид найжаруулаха, ажалшадый байра байдалы найжаруулаха гэхэ мэтэ асуудалнуудта анхарала табиха шуһала. Хууүүжүүлгын хүдэлмэри найжаруулаха, хүдэлмэришэд, алба хаагшадый юрэнхы ба техникческэ эрдэм мэрэгжэл дээшлүүлэхэ, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууды элдэб хөгжүүлүүдээр бүрин хангаха, үйлдэбэрин гимнастикта нэбтэрүүлэхэ асуудалнууд хамтын договор соо мун лэ хараалагдаха болно.

Ажалай бүтээсы дээшлүүлэхэ талаар эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ-ябуулагшадый түсэб, шэнэ техникэ, үйлдэбэрин түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэхэ түсэб, ажал дээрэ гэнтын усал аюулаһаа хамгаалха хэрэг найжаруулаха тушаа предпринтиин захиргаан ба профсоюзай комитет хоёрөй баталһан хэлээн, зарин онсо түхэлэй ажал хэдэг хүдэлмэришэдэй ажалайн түлбэрин гурим гэхэ мэтэ хамтын договорнуудта хабсаргадаг ёһотой.

Министерствонүүд, управлени болон трестүүд, профсоюзай областной комитетүүд хамтын договорнууды бүрдүхэд абаха, гэдэнэй бөлүүрэгдэжэ байһаниэ шалгажа байха уялгатай. Бүридхэлдэ абтаһан хамтын договорнуудта гарай табигданаһан түдлээр предпринтиин захиргаан 1 нарын туршад тэлниэ олон хэлнэгээр тарааха ёһотой.

РАССКАЗ

Сабьдагшанайнгаа эмээлэй дэбэн дээгүүр хүдэнэн тулам бүхэд ганзагалһан Аахан баабай Нархягтын үбөрөөр Тарятын дэрэбэн гэшэ шог шогком буншүүлнэ. Үдэрэй аяма халуун вандала, харгын дээдэ тээхэн хара баран-дүүрэг-хонид—бульмэн хургаоод, араата шонын аһаашы наа хүдэлхөөр бэшэ. Үбгэнэй хараашалхата ойро тойрон хохоршые норьмоһотой юумэн үгы.

«Энэ тоймог хонидо алдаад гү, али шонын амалда оруулаад, голлоо хүртээб, арһаа үбшүүлэхэ гээлтэй. Холтоһонш хайшаа талингаа гэшээб» гэжэ болоһон тэрэ үбгэн:

—Ондрин, өө Ондрин,—гээд хэды дахин шангаар хаахирба. «Адхамаршни унташоолтай» гэжэ аман соогоо тубэд гээд, хурганһан хониды тойрон харана. Тингээд мориншоо буужа тамхилха зуураа: «Барһанш, юушые наа, түрэлэй нельбээтэй юумэ гэшэнь. Эхэ эсэгээ гээгдэжэ, үнэсэржэ үрөөшөөшөөд, бусадэй хонишон боложо ябана гэшэ гү даа» гэжэ болно. Мохитоһон гаһанинь хор-

Урагай набагша

хо бүри шаршаранан, аман соонь гашуун амта гулууна. «Шүдэршэ, яатара шаршарга баабай. Шинг нойто орохоёо наналтай, дан халуун болоно» гээд шэбшөнэ.

Нархягтын зүүн хажуугай сарам соһоо хоёр гурбач ород үхбүүдые дахууһан Андрей гаража эрэнэ.

—Хүбүүн, эдэнтэй наадажа толгойгоо эрээд, хонидо бу алда. Инхэдээ хаанаа ябанаш?

—Үгы даа, гүлзөөргэнэ эдэдэр эбди. Баабай хаанаһа ябанаш?

—Үбнэнэй хүннэ, сухаари бэлэрхэ ханагай юу-хээхэн ганзагалжа ябанаб. Зай хүбүүн, ингээд лэ ородой хоншоно боложо, дэрэбэн дэншэнь тээгүй наа, аха дүү, түрэл гаралдаа ошо. Бидшэ гэдэһыш үлдөөхэ, мурьш улайлгахагүй байхабди.

—Үгы, баабай, битнай муу ябанашгүйб. Эдэнийнай хайн гэшэнь ойгуургүй. Ухибүүды Иван талада ном заалгажа, ородоор уншадат, тоо мээдэдэг боложо байнаб.—гээд тэндэ хэбтэнэ котомкоёо уудалан, хушаржа натайшаар нэгэ ном гаргажа харуулаа. Тинхынгээ хажуугаар ород хүбүүдээрэ юушөөб, нэгэ юумэ хөөрөлдэнэ. Аахан үбгэн хэлсэһэн үгынь ойлогшошгүй хаа: «Паари, наа Ондрин тулмааша хоршоо» гээд, ород үхбүүд тээшэ харана. «Энэш уһан ород, уһан хэлэтэй болоо шөлмо ха юм. Эдэнээрээ эжэлшөөшөөд, халахаш дуранинь үгылтай» гэжэ үбгэн шэбшөнэ.

—Зай, хайн байгаа наа, дураа мэдшэ даа. Тээд түрэл гаралаа орхингүй, нотаг нугаа мартангүй ябаха хэрэгтэй. Харин манайнгаа тишэ ошожо, эрэгжэ байгаарай,—гээд, Аахан үбгэн мориндоо мордобо.

—Баабай, байгтыл даа,—гэнэ Андрей,—дядя Иван манайда эрэгжэ бай, намтай хүдэлэ,—гээд хэн.

Байза, хэн Иван гэнэш. Халзан Баанхи гү?

—Тимэ, тимэ.

—Тэрэш хэр угһаа хойшо шинни эсэгын, минни аргагүй тала гэшэ. Сэхэ сэбэр, томоотой хүн даа. Бурядуудай эдэл танил талынгаа түһаламжаар десятина гэдэг юумэ хэлэжэ, таряа өөлөөдө таридэ болоһон юм. Бидшэ ородоо нажаажа, аһаһа пулүүг, тэргэ шартатайш болоо улдуудбди. Баанхине мүнөөһи туһалшын гэ наа, арсахагүй байха. Шамайем номдо хургажа байһынь харангай гүш. Өөрөөд мэдэ. Болохгүйб,—гэжэрхөөд Аахан үбгэн саашаа дүгшүүлнэ.

Он жэлүүд үнэргэб. Андрейше эрэ бээ бэлэжэ, эршэ хүсөө жагсаба. Нэгэтэ наранай хөрюүхэнээр шарадаг болоһон, ольбоной захалһан үеэр Шара Хүндын бурядууд сулгаржа, эхэ хөөрөлдөө хэбэ.

—Тэрээхэн хубуһын манай шуһанһаа танаһан, үзэлэ хаяламнай гэшэ. Бурхан шажантай бурят хүн аад, буруу номтон боложо, нэрэ түрэмшай гутааха гэжэ гэшэ,—гээд хотоной нэгэ баян үбгэн дуугарна.

—Юутэ хэлсэһибди. Нээрээһэ тинхэ юумэ болоо юм гү даа, гэхэшые хүн бии байгаа.

—Энэтнай худал ээрэб даа. Гээл тингээд орхиоор хубуһын бэшэ юумэ хэн.

—Юун худал гэжэ даа. Петыхэ тала худалаар хэлэхгүй байха. Баанхин басагантай венчалжа, тэдэнэйд хүдиргэ ороо гэнэ һэмнай.

—Тинхэл хэн. Аюша гэжэ нэрэтэй ябанан аад, Ондрин болоод, анханһаа хойшол юрэндэг буруутайханаар ябаһан. Тэрэ нэрээдэ дурамни үгыл байһан юм. Энэ хөөрөлдөө тэндэ сулгарһан үтэй үбгэд «тэли, тэли» гэлдээ даган дуугарна.

Морхигор модон гаһаһаа зуужа хууһан Аахан үбгэн аалиханаар хоолойгоо заһаад:

—Тэрэ хубүүнэй буруу бэшэ. Өөлөөдө эмэтэйбди. Аха дүү, айл аймагынь хаража байха, тэрэниэ тэнүүдлээр хэбд, эндэ хараал шэрээл табинаһан хэрэг юм. Ороднайш бурядһаа юугээрээ дортоо юм.

—Ши, Аахан инхэдээ юу хэлэбшэ. Тэрэ хубүүе ородой хүрингэн болохо хэн гэбэ гэшэ гүш?

—Үгы даа, минни ханахада, дүүрэхээ дүүрэнэ юумэ болоулжа шадлаха болот. Баанхи урагтай болобо гэшэ аабзабди. Тэрэтайш муу хүн бэшэ,—гээд Аахан үбгэн тэдэнэй хэлсэһэн үгэнүүды ойндоош оруулангүй хууба.

—Аахан, байза, бүтэхэлгүй юумэ хэлэнш даа. Дүүрэнэ юумэнь үгы. Бидэ аха дүүнэрын олоороо ошожо, тэрэ хубүүе тала хүлээд абажа эрэхэ шадалтайбди. Тинхэ бээз,—гээд хөөрөлдөө түрүүн хэлүүлээшэ үбгэн гаарана.

—Зүйтэй, зүйтэй,—гэнэн абан тэндэһэ дууллаба.

—Ээжэ хажаа байг эхэ. Бил ошохогүйб,—гэнэ Аахан үбгэн.

Энэ хөөрөлдөө, арсалдаанай хүүлээр үбгэн Дамба түрүүтэй, үндэр Шадгар дахууһан туй, хотоной хэлэн хүн Тарятын дэрэбэн ошожо, Андрей хубүүе асарха гэжэ шийдэб. Хүдэлмэришэ хүдэр Иванай хүлөө гаргажа гоёор бари-

һан хашаагай үүдэн түр-нйр гээд, харан гэнэнь хэлэн бурядууд орожо ябаба ха. Угһаа гаранһан Иван: «корыт» гэжэ тэдниэ уриба. Хайшан гэхэ, юу хэхэ тухайгаа хөөрөлдэнгүй эрһэн тэдэ талаар модо мүргэндэл, амаа ангайлдаад, алга нуушаба. Дахуулжа ябанан хүнинь: «Ороод гараял даа,—гээд гүбэд гэбэ.

Урагуудай ороһоноо хойшо Иван тэдэ таланартайга тал мүлхэн ород, бурядаар хойложо байжа хөөрөлдэб. Үнөөхи бурядууд зоржо эрһэн хэрэгээ хэлэхэш шадлаагүй, Иван талаа харан гэхэдэ абяа гараха хүнинь олодоботгүй.

Тингээр байтар шараһан булан эдэнэй хоншоухан үнэр хангалтажа, стол дүүрэн юумэ табигдашаба. Тэрэнэй хажуугаар дүхарашые хүндын дээжэ боллоосо.

Айлшадтайгаа хөөрөлдэжэ, амаа» халантаад байхадаа, Иван:

—Андрей минни хүрингэн, ганса басаганайм нүхэр. Ород, бурядай илгаа бага гэжэ ханагшаб. Бурханай заабарьяр буруу номтон гэжэ хэлэгдээшэ наа, ашиш шажанинь ади, маниэ айлгана, нэжэглүүлнэ гэжэ ханагшаб. Андрей бурят аха дүүнэрһээ хагасаагүй, түрэл гаралаа ходо мээлэсэжэ, ураг эльгэн байхабди,—гээб. Бурядууд ноуур ноураа харалсад гээд, харюу хэлэхэ хүнөө хүлээнэ. Тэрэ үелэ Иванай уужам сэлую байһангай нэгэ таһалта соһоо мойл харанһан нүлэстэй, монсогор улаахан юм. Бүү тэбэриһэн бэрингээ гаржа эрэхэдэ:

—Ягааш хөөрхэн үрн бээ гэшээб. Манайхитайш түһөө энээндэш бил,—гээд тэдэнэй нэгэн дуугарба.

Убэрөө нуулижа, тэг болоһон булар уудалан, хэдэн хашарһа гаргажа, «аша хубүүнэм үгөрэй» гээд, стол дээрэн табина. Улаан тэндэ хуушад тэрэ хубүүндэ бэлгүдэ үгэбэд.

Норһон дэлгэлтэ Санжа номтойшогоороо түрүүлжэ ама гараба:

—Иван ханаха байха талманай. Мандаш туһалдгата. Үншэржэ ябанан энэ хубүүемнай гэр айл болгобо гэшэ хат даа. Бидэнийш болодог буруу байшаба ха.

Тинхэтэнь саасу:

—Тимэ, тимэ,—гэлдээд, тэндэһэ нүхэдэнь дарья табилдаа хэн гэхэ.

Зуугаад жэлэй үелэ гэрлэһэн Андрейн үрэ һаһад—Тарятын дэрэбэнэй ородууд мүнөө бурят аха дүүнэрһээ ураг эльгэн, түрэл салан болоһонхой. Тингэжэ урагай набагша улам бүхэжөө.

Н. Алдаров.

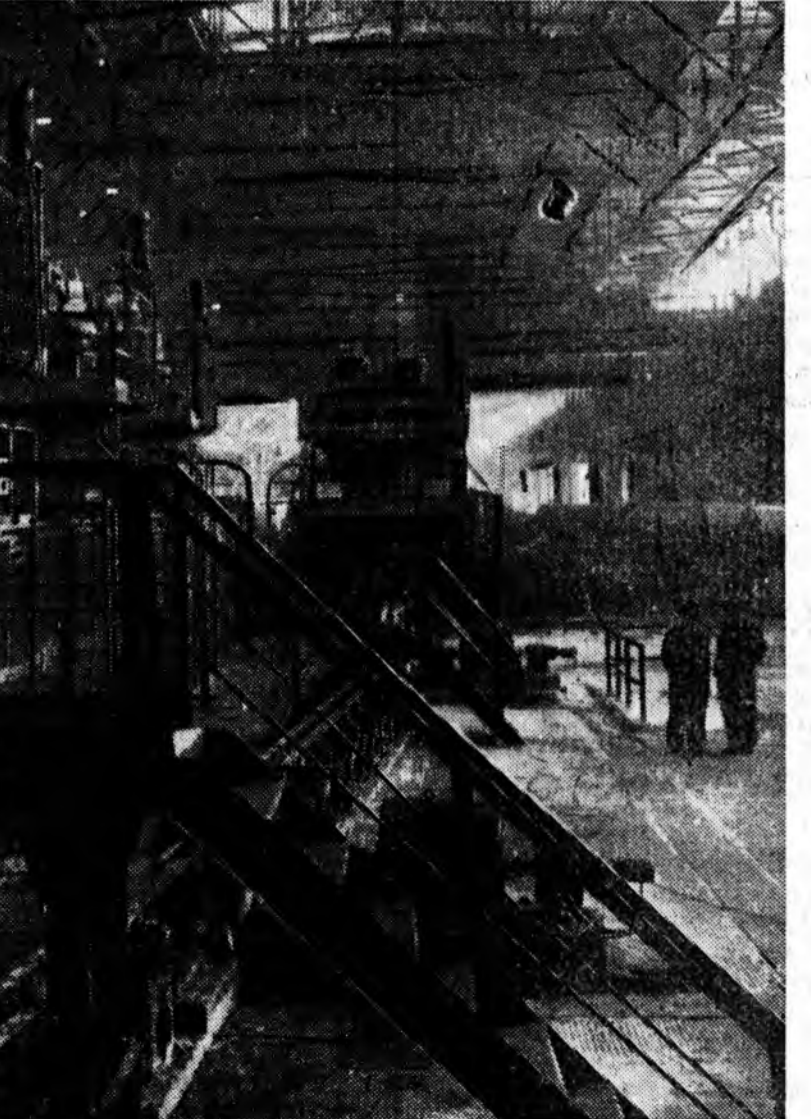
Шэнэ жэлдэ шэнэ уялга

Баяхан Мухаршэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозай комсомолшуд, залуууд сугларжа, партиин XXII съездын шийдхэбэринуудтэ ханиу болгон, 1962 ондо ажалшад амжалтанууды туйлабдиһан гэнэн асуудал зүбшэн хэлсээ. Тус суглаан дээрэ дахи комплексо бригадын алуу хаалишан Анна Жамсуе-

Д. ДАШНИМАЕВ.

ва 1962 ондо нэгэ үеенһээ 2000 литр хү наахаб гэнэн уялга абаад, 2-дохи комплексо бригадын залуу хаалишадны мурьсөөндэ уриба. Залуу хонишон Ф. Сучков хонин бүрийнөө 3,5 кг нооно, 100 эхэ хонинһоо 100 хурьга түлжүүлэхэ гэжэ уялга абаба.

Д. ДАШНИМАЕВ.

ДНЕПРОПЕТРОВСКО ОБЛАСТЫ. Криворожско Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа заводто тон богонихон болзор соо—9 нарын турша соо—жэжэхэнээр прокат гаргадаг станай барилга дүүргэгдэ. Мүнөө орфо нарин автоматическа түхөөрлөг шалгагдажа байнхай. Зураг дээр: шэнэ стан. ТАСС-эй фотохроник.

ва 1962 ондо нэгэ үеенһээ 2000 литр хү наахаб гэнэн уялга абаад, 2-дохи комплексо бригадын залуу хаалишадны мурьсөөндэ уриба. Залуу хонишон Ф. Сучков хонин бүрийнөө 3,5 кг нооно, 100 эхэ хонинһоо 100 хурьга түлжүүлэхэ гэжэ уялга абаба.

Д. ДАШНИМАЕВ.

Цэдэн Галсанов
Мининш горюун нүхээг юм габ...
(Шүлэглэмэл повестийнөө)

ТУРЫН ЮРӨӨЛНҮҮД

Удэр хоногууд...
Удэр жинүүд...
Улхэмэл шүрэнүүд...
Тэд лоон жэлэй...
Тэй дорион алхамууд...
Дисуу Партийн...
Дай харуа урянууд...
Дай зоний...
Гэгдэ ажалай амжалтанууд...
Талайч дахбар...
Централ зэвэс туранууд...
Рөөр сэтгэ хөөрой...
Чан харанууд...
Нартайда т...
Гэршэлэн манай үе саг...
Узэл суртэй...
Хэ талаа да...
Грамма Коммунизмын хорилго...
Гонууд манай...
Лөөнэй зэвсэг зорилго!
Лөөнэй шүүд...
Нанинш ошокол байдаг...
Гад зонийн...
Ургажал байдаг...
Т Золто, Балта,
Цырма гурбан
Заочноор институт дүүргэнхэй.
Залуунаа хойшо
Зан абаринш
Зад шэрээгдэнхэй.
Балта —
Коммунист ажалтай
дех даана.
Золто
шэнэ газарта ошоо, —
Зоотехник болоод,
совхоз даана.
Цырма —
эрхим ветврач гэгдэе,

Налгай зулгы
нахан хүсэлдэжэ,
Алтан тарьян
сум хурагдажа,
Адууна мал
атар таргалжа
Байхан тэнюун
саг лэ гэгдээд,
Басгад, хубүүд
жингааса дуулалдаа.
Түлэг намарай баяр соо
Түрэ хурим нааршоо!
Түрэлхиднөө — худагынүүд,
Түрхэмүүднээ — худанууд,
Мэдэхэ танихагүйш хүнүүд,
Мининш хүнөөн нүхээдүүд
Захагуйгөөр сугларшоо,
Залаагүйгөөр заларшоо...
Шадта скагерты бадарба.
Түрын түрүү үбэти
Түлгэн болоод ханаба,
Гэр айлайн болоон
Гүлээр хөөрө юрөөбэ:
— Хоёр толгой холбоот,
Хурим түрээс дэлгэбэт,
Татаашье наа, таһархагүй.
Матаашье наа, матархагүй
Удаан жаргал эдлээрэйт,
Ута наа наһалаарайт!
Чагдарай нэрэ суурхуулжа,
Бойкын уг залуулжа
Хорбод үхибүүтэй болооройт,
Ходол залуу ябарайт!
ЧАГДАР

МИНИНШ МАГНИТОФОН
ХӨӨРЭНЭ

Мүнөө шэнэ жэлээ угтуулжа,
Мининш магнитофон хөөрөөл даа.
Мэргэн болгоод гүйлгэн байгааша
Мининш дорюун нүхээг юм даа.
(XXII партсэздын делегат)
Алтан Кремлийн булар Олод
дээр,
Агуу Лениний Мавзолейн ээм
дээр
Удшын мүшэдэй хүлэмхи толые,
Уурай Солбоной ошото согое,
Арбан табанай харын тунае,
Алтан наранай мянган галые
Наадар ноомор, годли зүүгээр
Наабганлан абагша коммунист
партийн
Дэгл саагуур Хараагаа таббал,
Дөөс хүсэтэ арадаа урибал...
Бурядай индустрийн толгой — ПВЗ
Булта дээрээ коммунист ажалтай!
ЦЫРМАЖЫ
(Зональна зүблөөндэ хабаадагша)
Алдарт партинын уриал залганай,
Алтарма харгы Орондоо гаргаанай,
Хүдөө ажалай маягууд сугларад,
Хөөрөлдэхэл юумэнай — нооной,
мяхан...
Новосибирск — шэнэ Сибирийн
түбтэ
Никита Сергеевичтэ нэгэн
түшөөшэ
Малша бурят, таряаша ород —
булта
Манай үеин баатарнууд гэшэ.
Дабхаха тума дардам болодог,
Амжаха тума аажам болодог
Алдаимнай харгы сэхэ байна,
Америкые хүсэхэмнай — ана
мана...
Манай совхоз түсөөбө
шангагдаад,
Мал ажаллаа хөөрөөр арбиджаа.
ЧАГДАР МАГСАР ХОЕР
(Хүндэтэ пенсионернууд)
Жаргал золой жорхой харгыгаар,
Жаран голы долгын шадлаар,
Жэгтэй һонин телевизортой нүдэ
Жороо табин, Буряда гүйдэг!
Улан-Удын оройе дэнэлээн
Урга үндэр бахана дэрлэн,
Уран зурагаа ажал дээр бэлдэг!
Ууган Байгалаар дүрээс дэлгэг!
Үбгэдбди гэжэ — минин шуухагүйбди,
Үе наһаараа хүдэлжэл ябахадби!

ЦК-гэй Пленумдэ
уригдаад эрээ.
Света-Светлана
конструктор болонхой,
Шэнэ электровоз
зоохон холонхой...
Зэдэ нотаг...
Зэдэ нотаг...
Зоригто хүнүүдээ
шүлгээр магтаг!
Улан-Удын
ордонто ПВЗ
Ударингуудаа
хүгжэмээр дэгжээг!
Загал буганууд
дуулалдажа,
Залаа хуванууд
алтаа шаража,
Намарай шарай
налайн үзэгдэжэ,

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

Урхөөр ороһон наран тулагаа
үгтэг,
Үүдээр ороһон үбгэд үрөөлөө
үгтэг!
БОЙКО
Ажал дээрээ ажана жаргаарайт,
Амжалта дээрээ коммунизмада
орооройт!

„Москвич“, „Запорожец“
шүүжэшье болохот

Ургэн олон ажалладай хүсэл бо-
долые гүйсэдхэн, РСФСР-эй Ми-
нистриүүдэй Совет 1962 ондо рес-
публикынтаа территория дээрэ мүн-
гэ болон эдлэлэй шүүбэртэй лоте-
рей дахин гаргажа тарааха тухай
тогтоол баталан абаа. Тус лотерей
хадаа жэл соо 4 дахин таһалагда-
жа, хамтадаа 72 миллион түхэритэ
гаргадаха байна. Лотерейн наадал-
ганда «Москвич» гэжэ 60 автома-
шина, «Запорожец» гэжэ 1800
түхэриг сэнтэй шэнэ түхэлэй 180
хүнгэн автомашина шүүбэриде оро-
хоор табида. Тихэхэнь 720 пиа-
нинно, 540 мотоцикл, мотортой 900
велосипед, 7800 радиоло болон ра-
диоприёмнигууд, олон тоото оёдол-
машина болон үнэтэй сэнтэй бусад
ядаб янзын эд бараан лотерейн
шүүбэриде оруулагдаһан байна.

зүгөөр үнэ сэн эхэтэй томо томо
шүүбэринүүдэ РСФСР-эй худал-
даа наймаанай министрствын эд
бараа эльгөөдөг эмхи шүүшэдтөнө
сэхэ ябуулха байна. Тихэхэнь мүн-
гэн шүүбэринүүдэ нөөсөлгын кас-
санууд түлэхэ юм.

1962 ондо гаргагдаһан мүнгэ бо-
лон эдлэлэй шүүбэртэй лотерей
Российн Федерацийн оршон дотор
январин 1-һээ худалдагдажа за-
халха.

Республикынай ажаллад энэ-
нэй урда тээ гаргагдаһан лотерей-
нүүдэ олоор худалдан абадагшье,
яһала һайн һайн юумэ шүүгэдшье
үзэһэн байха. Жэшээнь, үнгэрһон
үенүүдтэ республика доторнай 3
«Москвич» гэжэ автомашина, 30
мотоцикл, «Тула» гэжэ 3 мотороллер,
оёдол 153 машина болон бусад
олон шүүбэринүүдэ ажаллад шүү-
һэн түхэтэй. Гансахан 1961 онд
лотерейгээр 158 мянган түхэриг
сэбэр мүнгэн шүүбэриде түлэ-
дэһөн байха.

Лотерейн биледүүдэ сэбэр мүн-
гэ гаргажа үгөөд лэ, ямаршье ма-
газинһаа, нөөсөлгын кассалууһаа,
хэлхэе холбоной предприятинууд
болон театр, кино, паркийн касса-
нууһаа абажа болою.

Номтой нүхэсэгшэд

Абьяастайхан ажал хүдэлмэ-
рини хүүлээр ажалша зоний
амарха, сэнгэхэ саг — үдэшын
боро хараанаар элекстрын гэр-
рэлээр туяарһан шэнэхэн бай-
шангай эзэн тэндэ ороһон лэ
хүниин хүндэтэ айлһан мэтээр
утгадаг. Энэмнай Шанагын
хүдөөгэй библиотекэ гэшэ.
Тэрэниин дагшаар залуу эхэ-
нэр Н. А. Симонова хүдэлдэг.
Надежда Анатольевна хүдэл-
мэридөө нилээд дүршэлтэй,
библиотекэньшье ёһотойл соё-
лой гуламта болонхой. Биб-
лиотекэ үбэлдэ яһала бэлдэг-
дэг гэжэ үүдэнь татажа оро-
холоо мэдэхээр. Эндэмнай ха-
рууд, сэбэр, бун гэмэ дулаа-
хан, аятай тэнгилэн. Библио-
текэдэ политическэ, уранһай-
ханай, техникескэ, хүдөө ажа-
лалыг литература бии. Стол
дээрүүр шэнэ шэнэ элдэб ян-
зын-журнал, газетэ. Эдэ бүгдэ
һонирхон уншаанагшье болон.
Герой-космонавтууд ту-

хай фотомонтаж, партинын
XXII съезд тухай, шэнэ һонин
номуудай, брошюрануудай,
выставкэ, түрүү малшад, ме-
ханизаторнууд, кукурузаша-
дай дүй дүршэл, туйлалтанууд,
көпө харууһан монтаж, пла-
кадууд хүнэй анхарал хан-
дуулна. Надежда Анатольев-
на хүн бүхэнэй ажал, болбо-
сорол, һонирхолдо тааруулан
ном дурдахдаг. Тигэжэ бол-
гоомжотой шадмаараар ун-
шагынь номтой нүхэсүүлдэг
өөрын онсо арга шадбаритай
юм. Молошотой Потанино по-
селогой библиотекэтэй уншаг-
шалай захилаар номуудаа
һэлгэжэ абалсадаг. Хүршэ
Хонхоло нотаг руу нүүдэл
библиотекчэ ходо абааһагда-
даг. Мүн эндэ хирэ хирэ бо-
лоод лэ һонин номууд тухай
хөөрөлдөө, уншалга үнгэрэг-
дэг, уншагышалай конференци-
шье эмхидхэдэг байна.
Д. Тогошиев

ШАТАР
ШЭНЭ ЧЕМПИОН ТОДОРВО

Бурядай хүдөө ажахын ин-
ститудай чемпионын нэрэ эр-
гэдэ хүртэхын түлөө эхилһэн
мүршөөн дүүрбэ. Эдэнэрэй
дүүршөөн дээрэй мүршөөн
тонһонирхолтой байгаа. Юб
гэхэдэ, энэ үдэр технологическэ
факультетэдэйд 34,5, зоо-
техникескэ 36 очкотой болоод
байгаа бшуу. Энэ хоёр фа-
культетэдэйд алиниинь тү-
рүүһуури эзэлхэн бэ гэһэн
асуудал сугларгаһадые һон-
ирхуулаа. Тини технологиче-
ска, ветеринарна факульте-
дэйд зоотехникескэ, агроно-
мическа факультетэдэйд хоо-
рондоо тулалдажа эхилбэ. Тү-
рүүшын хюлгэ дээрэ наадаһан

бэрхэ шатаршан Сампилов
Мантыковые удаан болгонгүй
шүүжэ, зоотехникескэ факуль-
теттэ тон шуухала очко асар-
на. Хоёрдохой хюлгэ дээрэ наа-
даһан үнинеи шатаршан Ма-
миллов арбан юндэхин ябадал-
даа алдуу хэжэ шүүгдэшбэ.
Тинишье бэшэ шатаршаднын
һайнаар наадажа, 13,7 гэһэн
тоотойгоор нүгөөдүүлэ шүү-
бэ.
Технологиуд ветеринарнуудые
10,5:9,5 гэһэн тоотойгоор
шүүгээ. Тигэжэ зоотехниче-
ска факультетэдэйд хамтадаа
49 очко абажа, институтай
чемпион болобо. 45 очко аба-
һан технологическа факультет
хөөрдохой, 38 очко абаһан ве-
теринарна факультетэдэйд
гурбадахы һуури эзэлбэ. Тү-
рүүшын гурбан һуури эзэлһэн
факультетүүдтэ грамота ба-
роулагдаа.
Р. Цыдыпов.

ЭНЭНЬ ЛЭ ТААТАЙ ХАШ...
Б. ПОПОВОЙ фототөд.

ШЭНЭ-ЖЭЛЭЭР АМАРШАТНАБ!
С. ДОРЖИЕВАЙ фототөд.

„Сэнхирхэн Исингын эрьедэ“

Очерк-поэмһээ абтаба
Дугарова Сэрэмжэд —
Эхээ һананаб,
Эгээл ингэжэ хэлэдэгшье).
Хоёр наранай хоорондо
Ходол ажаллажа ябааш
наа,
Шаб гэмээр хүлөөтэй
Эсэбди гэжэ гомдохогүй
Дундуур бэетэй,
Эрэлхэг малшадайнгаа
Дундуур наһанай һаалишан.
Хуу ойлгоно бшуу дотороо.
Хараха сагаан үнэнүм.
Гэнтэл обборооб һаянай
даа,
Сүлөөтэй сагаар багашье
наа,
Сүхэрһэн тэмдэггүйл
шарайдаа.
Эрдэмэй туяа дахажа,
Эрмэлзэн байхыень харыш
даа,
Хубилаа сагнай гэжэ
Хуу ойлгоно бшуу дотороо.
«Эрдэм багатын
хожомдоод,
Этэрүүлхэмнай гэзэбы», —
гэжэ
Валерием?
Мини танил эхэнэр
Мини һуугараа гэмээрэл...
Коммунист ажалай гүүртын
Хүндэтэ һэрын түлөөдэ
Хүдэлжэ байһан урмандаа
Эрдэмэй Долгитной түлөөндэ
Эдэмни жэгдэрһэй
барандаа.
«Юрэнхы эрдэмэй
университет
Багшанар,
инженер,
агрономууд
Баһа зоотехникэ,
ветеринарнууд —
Дээдэ һургуулитан олон
ха юм,
Дэмжээл малшадай
хүсэлые, — гэжэ
Морхонов парторг
манда эрид хандаба.
Ингэжэ малшад бидэнэр
Эрдэмэндэ туйлажа
эхилбэбди.
Ажал һуралсал
нэгэдэхэдэ
Агуу коммунизм болоно ха
юм.

Эхээ һананаб,
Эгээл ингэжэ хэлэдэгшье).
Хоёр наранай хоорондо
Ходол ажаллажа ябааш
наа,
Шаб гэмээр хүлөөтэй
Эсэбди гэжэ гомдохогүй
Дундуур бэетэй,
Эрэлхэг малшадайнгаа
Дундуур наһанай һаалишан.
Хуу ойлгоно бшуу дотороо.
Хараха сагаан үнэнүм.
Гэнтэл обборооб һаянай
даа,
Сүлөөтэй сагаар багашье
наа,
Сүхэрһэн тэмдэггүйл
шарайдаа.
Эрдэмэй туяа дахажа,
Эрмэлзэн байхыень харыш
даа,
Хубилаа сагнай гэжэ
Хуу ойлгоно бшуу дотороо.
«Эрдэм багатын
хожомдоод,
Этэрүүлхэмнай гэзэбы», —
гэжэ
Валерием?
Мини танил эхэнэр
Мини һуугараа гэмээрэл...
Коммунист ажалай гүүртын
Хүндэтэ һэрын түлөөдэ
Хүдэлжэ байһан урмандаа
Эрдэмэй Долгитной түлөөндэ
Эдэмни жэгдэрһэй
барандаа.
«Юрэнхы эрдэмэй
университет
Багшанар,
инженер,
агрономууд
Баһа зоотехникэ,
ветеринарнууд —
Дээдэ һургуулитан олон
ха юм,
Дэмжээл малшадай
хүсэлые, — гэжэ
Морхонов парторг
манда эрид хандаба.
Ингэжэ малшад бидэнэр
Эрдэмэндэ туйлажа
эхилбэбди.
Ажал һуралсал
нэгэдэхэдэ
Агуу коммунизм болоно ха
юм.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Мүнөө үелэ Венгри
жэл бүри 250 мянга үлүү-
гэй час ондоо оронүүдһаа
худалдажа абадаг юм. Тэ-
дэний нилээд олонингэй Со-
ветскэ Союзһаа абтана.
Мароккын информа-
цийн болон туризмын ми-
нистерствын генеральна
секретарь Ахмед Жусси
премьер-министр Адулатай,
гадаадын хэрэгүүдэй мини-
стр Бомбокотой Леополь-
двилда хэлсээ хэжэ, Ма-
рокко Конгын Республика
хоёртой хоорондо дипломатиче-
ска түлөөлэлгын зур-
гаануудые эльгээлэхэ тухай
шинхэбэри гаргаа. Марок-
кын зүгһөө Конгодо тех-
никескэ туһаламжа үзүүлжэ
арга боломжо тухай асуу-
дал, гэршэлэн соёл куль-
турын харилсаа хүгжөөжэ
асуудал хэлсээнэй үелэ ха-
ража үзэгдөө.
Үертэ дайрагдаһан Со-
мали шадарай районуудай
байдал бороогтой орохоёо
болһоной һүүлээр һайжар-
жа эхилээ. Джуба, Шебе-

Мүнөөдэрэй
телевизион
программа

20.00 — Ухибүүдтэ
зориулагдаһан мулты-
фильм. 21.00 — «Үнгрэ-
р» гэһэн киноочерк. 21.30 —
«Шэнэ жэлье утгалга, хуушан
жэлье үдэшлэг» гэһэн телевизи-
онно дамжуулга. Тус программада
республикын ажалладай хөөрөөн,
хилин саанахи ороноудай хүгжэ-
тэ амаршалга, хатар нааданай
хүгжэм, «Чарин Чалин» гэһэн
фильмэ абтан хэнэг, зүжэг-
түүд. Совет болон хилин саанахи
оронуудай эстрадын артистүүдэй
дуунууд оруулагдаа. Бүгүн 2
таста 1962 оной январин нэгэ-
нэй программа.

Хэниинь эрхимлэгшэ ааб?

Шайбатай хоккей наадал-
гаар городской түрүү һуури
эзэлхын түлөө мүршөөн үр-
гэлжэлһөөр. Эдэнэрэй дунда
болоһон 10 уулзалгаһаа 10
очко абаһан «Динамо» бүл-
гэмэй команда эрхимлэжэ
ябана. Мүн эдэнэрнай ээлжээ-
тэ 11—12-дохи уулзалганууд-
дай үнгэргэгдэхэдэ, «Байкал»,
спортын һургуулийн коман-
дануудые эхэхэн тоотойгоор
шүүгээ. Паровозо-вагонно за-
волой «Локомотив» бүлгэмэй
команда мүнөө дээрээ хоёрдо-
хи һуурида ябана. Эдэнэр
зургаан уулзалгын удаа 10
очкотой болонхой. Улан-Удэ
городой спортын һургуу-

линхид ана мана тулалдажа
8 очкотой болоод, гурбадахы
һуури эзэлэхэй, «Молот» ко-
манда һүүлэй үелэ наадаһану-
даа эмхи пуримтайгаар үнгэр-
гэжэ эхилээ. Энээнэйнгээ
ашаар эдэнэрнай «Локомо-
тив II», «Байкал» коман-
дануудые 12:2, 7:2 гэһэн тоотой-
гоор шүүжэрхөө. Паровозо-
вагонно заводой нэгэдэй ко-
мандин хоккеистүүд «Дина-
мо II» командые аяар 29:1 гэ-
һэн тоотойгоор шүүжэ, өөһөл-
төө үшөө хоёр очко бэшүү-
лээ.
Ю. Григоршин,
мүршөөнэй главна судья.